

WAGENINGEN
UNIVERSITY & RESEARCH

Workshop Kasdekmaterialen en schermen

Dinsdag 19 november 2024

TOELICHTING PRESENTATIES

Nieuwe ontwikkelingen op gebied van kasdek- en schermmaterialen

Sommige ontwikkelingen zijn al ingevoerd in de praktijk, zoals meer UV in de kas door UV doorlatend glas of ETFE-folie, meer licht door anti-reflectieglas en meer diffuus licht door gestructureerd of geëtt glas. Nieuwere ontwikkelingen zijn glas met een lage emissiecoating of anti-drip coatings. Schermen met lage emissie, lamellen die extreem veel diffuus licht geven, materialen die het zonlichtspectrum veranderen zijn volop in ontwikkeling. Je krijgt een korte introductie over de mogelijkheden voor jouw teelt.

Door: Silke Hemming

Diffuus licht - wat is het effect op gewas en energiebesparing?

Diffuus glas is al geruime tijd beschikbaar. Welke kennis is er en wat houden begrippen als hemisferische transmissie en Hortiscutter in? Hoe wordt dit gemeten? Wat betekenen die waarden in de praktijk voor jouw teelt? Hoeveel productiewinst, energiebesparing en energie-efficiëntie mag je verwachten?

Door: Vida Mohammadkhani, Guido van Stekelenburg

Energiebesparing door Low-E glas

Glas met een lage emissiecoating is in staat de uitstraling te verminderen. Energiebesparingen van 15-20% zijn in onderzoek aangetoond. Hoe werkt dit type glas en wat betekent low-E glas voor de teelt?

Door: Frank Kempkes

Energiebesparing door schermen

Door hoge energieprijzen en de noodzaak om toe te werken naar een fossielvrije tuinbouwproductie staan schermen hoog in de belangstelling. Schermkeuze en schermgebruik hebben een enorme impact op de besparing. Welke schermeigenschappen zijn belangrijk? Wat is het effect van uitstraling, lucht- en vochtdoorgang? Hoe moet ik een scherm gebruiken? Wij delen inzichten voor de praktijk.

Door: Silke Hemming

Energiebesparing door ontvochtigen

Kasdek- en schermmaterialen spelen een belangrijke rol in fossielvrije teeltconcepten. Isolatie van de kas en uitstraling van het gewas veranderen. Daarbij wordt energiezuinige vochtbeheersing steeds belangrijker. Luchten, schermkieren, ventilatoren, buitenluchtaanzuiging en actieve ontvochtiging met warmteterugwinning zijn manieren om te ontvochtigen. Hoe werken de systemen en wat is het energiebesparingsperspectief?

Door: Feije de Zwart

Kasenergiewijzer

Onlangs is met toeleveranciers (Club van 100 van WUR) in het kader van Kas als Energiebron een tool voor fossielvrije kassen ontwikkeld. Hiermee kan het effect van diverse technieken (LED, ontvochtiging, schermen, kasdekmaterialen, WKK, eboilers, geothermie, WKO etc.) op de energiebesparing en CO₂-emissie worden vergeleken. Hoeveel bespaart een tweede scherm? Wat de overstap naar LED? Welke groene energiebronnen zijn interessant? We lichten de tool met concrete voorbeelden toe.

Door: Gert-Jan Swinkels